

af den pågældendes interesser, må dette således normalt ske på den unges eget initiativ, således at denne kan vælge at lade sine forældre, sin ægtefælle eller f.eks. en advokat eller revisor bistå sig, uden at disse optræder som væрге eller indehaver af forældremyndigheden. Kommer den unge i en tilstand, som midlertidigt eller varigt afholder ham eller hende fra at varetage sine økonomiske eller personlige interesser, gælder de almindelige regler om iværksættelse af værgemål og beskikkelse af væрге m.v. i værgemålsloven.

For voksne, der kommer under værgemål efter værgemålslovens § 6, dvs. fratages den retlige handleevne, må den øvrige lovgivning vurderes under hensyntagen til, at et sådant værgemål i meget høj grad svarer til formueretlig umyndiggørelse efter de gældende regler i myndighedsloven. Udgangspunktet for de foreslåede ændringer af særregler om umyndige, umyndiggjorte m.v. er derfor, at personer under værgemål efter værgemålslovens § 6 i videst muligt omfang stilles på samme måde som personer, der i dag er umyndiggjorte.

Er en voksen under værgemål alene efter værgemålslovens § 5, indebærer værgemålet ikke begrænsninger i den pågældendes mulighed for at indgå aftaler på egen hånd. Værgemål efter værgemålslovens § 5 skal heller ikke tinglyses, og omverdenen vil derfor ikke i almindelighed kunne anses for at være bekendt med værgemålet. Den, der er under værgemål efter værgemålslovens § 5, er derfor for så vidt stillet som andre myndige, men under hensyn til det anvendelsesområde, som denne form for værgemål må antages at få, vil den, der er under værgemål, formentlig i det fleste tilfælde være så passiv, at denne ikke på egen hånd indgår aftaler. Hvis personer under § 5-værgemål på egen hånd indgår aftaler, kan aftalen eventuelt rammes af reglen i værgemålslovens § 46, hvorefter en aftale ikke er bindende, hvis det må antages, at den er indgået af en person, der manglede evnen til at handle fornuftmæssigt.

Værgemål efter værgemålslovens § 5 kan endvidere være begrænset til alene at omfatte enten økonomiske eller personlige forhold eller bestemte økonomiske eller personlige anliggender.

Denne nye form for værgemål medfører et behov for konsekvensrettelser af bestemmelser i den øvrige lovgivning, som vedrører umyndiggjorte.

I forbindelse med indførelsen af værgemålsloven i Danmark i 1995 blev den øvrige lovgivning konsekvensændret således, at personer under værgemål efter værgemålslovens § 5 også i forhold til den øvrige lovgivning behandles som myndige. Det foreslås, at

en tilsvarende konsekvensændring gennemføres i den øvrige lovgivning for Færøerne.

For så vidt angår samværgemål foreslås det, at den øvrige lovgivning for Færøerne konsekvensændres således, at der i stedet for »lavværgemål« henvises til »samværgemål«, idet der er stor lighed mellem disse to former for værgemål, bortset fra at der ikke sker fratagelse af handleevnen ved samværgemål, og at samværgemål ikke som hidtil skal tinglyses. Dette svarer også til den ordening, som blev indført i Danmark ved gennemførelsen af værgemålsloven.

De omtalte ændringer gennemføres med dette lovforslags §§ 3-7 om ændring af lov for Færøerne om retsafgifter, lov om foranstaltninger i anledning af svangerskab mv., lov om sterilisation og kastration, lov om lens, stamhuses og fideikommissgodsets overgang til fri ejendom samt lov om folketingsvalg på Færøerne. Der henvises i øvrigt til lovforslagets bemærkninger til de enkelte bestemmelser.

2.5. Ændring af regler om værgemålsager i lov for Færøerne om rettens pleje

Forslaget i lovforslagets § 1, nr. 70, om ændring af kapitel 43 i lov for Færøerne om rettens pleje, der nu har titlen »Sager om umyndiggørelse og lavværgemål«, indebærer, at der indsættes et nyt kapitel i retsplejeloven om behandlingen af værgemålsager. Reglerne vil herefter svare til reglerne i den danske retsplejelov.

Som anført i pkt. 1 er baggrunden for denne del af lovforslaget, at værgemålsloven sættes i kraft for Færøerne ved anordning.

Værgemålslovens ikrafttræden for Færøerne indebærer, at kompetencen til at træffe afgørelse om værgemål i væsentligt omfang overføres til Rigsombudsmanden på Færøerne, således at retten fremover kun skal behandle de sager, hvor der er spørgsmål om fratagelse af den retlige handleevne vedrørende økonomiske forhold, jf. værgemålslovens § 6, eller hvor det findes betænkeligt, at sagen afgøres administrativt, jf. værgemålslovens § 13. Retten får tillige til opgave at prøve de afgørelser om værgemål, der træffes af Rigsombudsmanden, i det omfang Rigsombudsmandens afgørelser indbringes for retten, jf. værgemålslovens § 22.

Det er bl.a. som følge af ændringen af kompetencerne vedrørende sager om værgemål nødvendigt at give kapitel 43 i lov for Færøerne om rettens pleje en ny affattelse. Dette kapitel indeholder de regler, som er specielle for domstolens behandling af sager om værgemål. Herudover findes regler for domstolsbehandlingen af værgemålsager i værgemålslovens